

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,**16. aprill 2004,****Euroopa Liidu Nõukogu taotluse, seoses ettepanekuga nõukogu määruse kohta, mis käsitleb euro müntidega sarnanevaid medaleid ja märke****(K(2004) 39 lõplik)****(CON/2004/13)**

(2004/C 134/07)

1. 16. veebruaril 2003 sai Euroopa Keskpank (EKP) Euroopa Liidu Nõukogult taotluse avaldada arvamust seoses ettepanekuga nõukogu määruse kohta, mis käsitleb euro müntidega sarnanevaid medaleid ja märke (edaspidi "ettepanek määruse kohta").
2. EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 123 lõikel 4. EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

(edaspidi soovitus) artikli 3 viimane lause. Määruse kohta tehtud ettepanek keelustab euro müntidega sarnaste väliste omaduste või teatava suurusega medalite ja märkide tootmise ja müügi, sisseveo ja müügiks vahendamise või muu ärilise eesmärgi. EKP peab edasist tegevust ühenduse tasandil vajalikuks ja toetab komisjoni valikut õigusloomeks määruse kaudu. See lähenemine tagab määruse kohta tehtud ettepanekuga kehtestatud kaitsenormide ühtlustatud kohaldamise terves Euroopa Liidus ja tagab piisavalt võrdsed tingimused kõikide medalite ja märkide tootmisega, vahendamisega, sisseveo või müügiga tegelevate majandussubjektide jaoks. Peale selle peab EKP määruse kohta tehtud ettepaneku vastuvõtmist kohaseks meetmeks, et tagada euro müntide usaldusväärsust maksevahendina.

Üldised kaalutlused

3. Komisjoni seletuskirja kohaselt reguleerib määruse kohta tehtud ettepanek mõistete "euro", "euro sent" ja euro tähise (I) kasutust müntide kujulistel ja/või nende tehniliste omadustega metallobjektidel (medalid ja märgid) ja määratleb millises ulatuses tuleb keelata medalite ja märkide sarnasus euro müntidega. Määruse kohta tehtud ettepaneku eesmärk on kaitsta elanikkonda euro müntidega seotud pettuse ja äravahetamise eest, kuna elanikkond võiks pidada medaleid ja märke seaduslikeks maksevahenditeks, kui neil esinevad sõnad "euro" või "euro sent" või euro tähis; medaleid ja märke võib pettuse korral kasutada müntidel töötavates automaatides, kui nende suurus ja omadused sarnanevad euro müntidega. Samas kehtestab määruse kohta tehtud ettepanek vastavate medalite ja märkide tootmisele võrdsed tingimused. EKP nõustub määruse kohta tehtud ettepaneku aluseks olevate eesmärkidega ja nõustub probleemiga, et euro müntidega sarnaste medalite ja märkidega kaasneb äravahetamise ja/või pettuse risk.
4. EKP on arvamusel, et määruse kohta tehtud ettepanek tuleneb komisjoni hinnangust, mille kohaselt on vajalik edasine tegevus ühenduse tasandil, nagu sätestab komisjoni 19. augusti 2002. aasta soovitus 2002/664/EÜ (euro müntidega sarnanevate medalite ja müntide kohta) ⁽¹⁾

Täpsustatud kaalutlused

5. Määruse kohta tehtud ettepanek alustab mõistete sätestamisega. EKP märgib, et määruse kohta tehtud ettepaneku artikli 1 lõikes c sätestatud medalite ja märkide mõiste on soovitusel artikli 1 lõike c mõistet edasi arendanud. Eelkõige on uue mõiste ulatusest välistatud müntide tootmine. Täiendavalt hõlmab see neid medaleid ja märke, millel on müntide tehnilised omadused ja mitte ainult müntidega sarnane välimus. Sellega seoses toetab EKP uue medalite ja märkide mõiste täpsust ja kohaldamise ulatust, mis annab määruse kohta tehtud ettepanekule õiguskindluse ja võimaldab selle tulemuslikku kohaldamist.
6. Osutades II lisas loetletud määratud ametiasutustele, märgib EKP, et tõenäoliselt jäävad määratud riikide ametiasutused liikmesriikide müntimise eest vastutavateks ametiasutusteks, kuid EKP võtab arvesse võimalikku liikmesriikide soovi määrata määruse kohta ettepaneku eesmärkidel muid ametiasutusi. Seetõttu teeb EKP ettepaneku, et liikmesriigid osutaksid oma "määratud ametiasutused" pärast määruse kohta tehtud ettepaneku vastuvõtmist.

⁽¹⁾ EÜT L 225, 22.8.2002, lk 34.

7. EKP toetab määruse kohta tehtud ettepaneku artikli 1 lõikes g sisalduvat mõistet "referentsvahemik", mille puhul osutatakse III lisa punktis 1 antud tähendusele. Punkti 1 lõige a määratleb medalite ja märkide referentsvahemiku "diameetri ja ääre kõrguse vahe kombinatsioonide kogumikuna, mis hõlmab iga ääre kõrgusele vastava diameetri ja referentsvahemiku". Punkti 1 lõiked b ja c esitavad diameetri referentsvahemiku ja ääre kõrguse referentsvahemiku tehnilise kirjelduse. EKP leiab, et referentsvahemiku mõiste hõlmamine määruse kohta tehtud ettepanekuga suurendab määruse kohta tehtud ettepaneku kohaldamise õiguskindlust, kuna sätestab tehnilise kirjelduse, kuidas määratleda keelatud medalid ja märgid, ja seega võimaldab elanikkonnal, eelkõige tootjatel ja jaemüüjatel, teada oma juriidilisi kohustusi medalite ja märkide tootmisel ja/või müümisel.
8. EKP toetab määruse kohta tehtud ettepaneku artiklis 2 sätestatud kaitsemeetmeid. Need hõlmavad olukordi, kui medaleid või märke võiks nende välimuse või suuruse tõttu pidada ehtsateks euro müntideks. Eelkõige märgib EKP, et artikli 2 lõigetes a ja b on tehtud selge vahe mõistetega euro, euro sent või euro tähisega tähistatud medalite ja märkide ning nende vahel, mis on lihtsalt referentsvahemikus ilma vastavate mõistete või tähisteta. Sellega seoses võib pidada piisavaks mõlemat liiki medalite ja märkide ärilistel eesmärkidel tootmise ja müügi, sisseveo ja müügiks vahendamise, ära hoidmaks mis tahes äravahetamise riski elanikkonna poolt. Samad äravahetamise riski ärahoidmise kaalutlused on kohaldatavad ka määruse kohta tehtud ettepaneku artikli 2 lõikes c esitatud keelule medalite ja märkide osas, mille pinnakujundus on "sarnane euro müntide mis tahes riigi esikülje kujundusega või ühise tagakülje kujundusega või on identsed või sarnased 2-eurose münti ääre kujundusega". Siiski märgib EKP, et soovitus artikli 2 lõikes b sätestatud viide "euro tähisega sarnanevale tähisele, mis ühtlasi osutab nimiväärtusele" ei esine määruse kohta tehtud ettepaneku artiklis 2. EKP soovib seda viidet määruse kohta tehtud ettepanekus säilitada, kuna vastavate tähistete kasutamine võiks samuti elanikkonda eksitada. EKP arvab, et vastava viite kaasamine avardaks kaitsemeetmete ulatust ja suurendaks nende tulemuslikkust.
9. Määruse kohta tehtud ettepaneku artikkel 3 sätestab erandid eespool analüüsitud meetmetest. EKP märgib, et see säte hõlmab medalid ja märgid, mida ei saa euro müntidega ära vahetada seoses nende suurusega väljaspool referentsvahemikku, kuigi neil esinevad mõisted "euro", "euro sent" või euro tähis ilma seonduva nominaalväärtseta, või seoses nende kuju või koostisega, kuigi nende suurus jääb referentsvahemikku. EKP on arvamusel, et selliste medalite ja märkide poolt tekitatud äravahetamise riski tuleks pidada väga väikeseks ja neid võiks lubada.
10. Määruse kohta tehtud ettepaneku artiklis 4 sätestatakse erandite süsteem, mis toimib medali või märgi valmistamise või esmase sisseveo liikmesriikide määratud ametiasutuste poolt või, kolmandate riikide taotluste korral, komisjoni poolt antud lubade kaudu. EKP märgib, et artikli 4 lõike 1 alusel antud load võimaldavad mõistete "euro" või "euro sent" kasutamist kontrollitud tingimustel, kui äravahetamise risk puudub. Siiski ei sätesta artikli 4 lõige 1 erandit, mis lubaks euro tähise kasutamist. EKP ei pea põhjendatuks euro tähise kasutuse eristamist mõistete "euro" ja "euro sent" kasutusest. Peale selle osutab komisjoni seletuskiri seoses artikli 4 lõikega 1 otseselt eranditele artikli 2 lõikest a, kui "...euro tähise kasutus on praktiline". Seetõttu soovib EKP määruse kohta tehtud ettepaneku artikli 4 lõikes 1 osutada euro tähisele. Ühtlasi on EKP arvamusel, et vastava loa andmise korral peab asjaomane liikmesriigi majandussubjekt olema medali või märgi pinnal selgelt identifitseeritav ja medali või märgi esi- või tagaküljele tuleb sisse lüüa kiri "Not legal tender" (ei ole seaduslik maksevahend). Seoses sellega soovib EKP artikli 4 lõikesse 1 sisse viia viide sõnade "Not legal tender" vähimale suurusele, kuna vastava täpsustuse puudumisega kaasneb risk, et kasutatakse vaevu loetavat kirja. Peale selle märgib EKP, et artikli 4 lõike 2 alusel antavad load puudutavad referentsvahemikku jääva suurusega medaleid ja märke, tingimusel, et äravahetamise risk puudub ja diameetri ja ääre kõrguse kombinatsioonide ning diameetri ja metalli omaduste kombinatsioonide tingimused on täidetud. EKP-l ei ole vastuväiteid määruse kohta tehtud ettepaneku artiklis 4 kehtestatud erandite süsteemi kohta, kuna selle alusel lubatavad medalid ja märgid peavad vastama rangetele visuaalsetele ja füüsilistele tingimustele, et vältida mis tahes äravahetamise riski.

11. EKP märgib, et määruse kohta tehtud ettepaneku artikli 4 lõige 3 annab vastavalt kas määratud liikmesriigi ametiasutusele või komisjonile pädevuse deklareerida, kas kujundus sarnaneb euro müntide mis tahes riiklikule esikülje kujundusega või ühise tagakülje kujundusega või 2-eurose münti äärekujundusega. EKP toetab selle sätte sisu, kuid juhib nõukogu tähelepanu asjaolule, et see ei ole erand määruse kohta tehtud ettepaneku artiklis 2 sätestatud kaitsemeetmetest, vaid pigem liikmesriigile või komisjonile omistatud deklaratsiooniline andmise pädevus. Määruse kohta tehtud ettepaneku õigusliku järjepidevuse ja õiguskindluse huvides soovib EKP artikli 4 kolmanda lõike viia artiklisse 2.
12. EKP märgib, et määruse kohta tehtud ettepaneku artikli 5 lõikes 2 esinevad üleminekusätted, mis lubavad enne määruse kohta tehtud ettepaneku jõustumist välja antud ning selle sätetele mittevastavate medalite ja müntide jätkuvat kasutamist kuni hiljemalt 2012. aasta lõpuni. EKP on arvamusel, et see säte on vajalik vastavate medalite ja märkide omanike ja/või valdajate õiguspärasele ootustele vastamiseks.
13. EKP märgib, et määruse kohta tehtud ettepaneku artikkel 6 kohustab liikmesriike kehtestama määruse kohta tehtud ettepaneku rikkumiste eest kohaldatavate karistuste jaoks tulemuslikke, proportsionaalseid ja hoitavaid õigusakte, määrusi ja haldussätteid enne 1. jaanuari 2005. EKP toetab seda sätet, kuna vaieldamatult on vajalik sanktsioonide õigusliku raamistiku vastuvõtmine liikmesriigi tasandil, et tagada määruse kohta tehtud ettepaneku sätete tulemuslik kohaldamine.

Frankfurt Maini ääres, 16. aprill 2004

EKP president
Jean-Claude TRICHET